

4.Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Konu Özetleri

4.Ünite : Hz. Muhammed'i Tanıyalım
1.Bölüm : Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) bizim için doğru yolu gösteren bir rehberdir. İnsanlık için en güzel örnektir. Allah'ın (c.c.) seçilmiş bir kulu ve elçisidir. Bütün bu sebeplerle Peygamber Efendimizi (s.a.v.) sevmemiz, onun yolundan gitmemiz gerekir. Allah Resulü'nü (s.a.v.) sevmek için de önce onu iyi tanımamız gerekir. Peygamberimizi (s.a.v.) iyi tanımak, Allah'ın Elçisi'nin (s.a.v.) önemini ve insanlık için neler yaptığını anlayabilmek için onun doğduğu dönem hakkında doğru bilgi sahibi olmamız gerekir. Peygamberimizin (s.a.v.) doğduğu dönemi ve ortamı, dinî ve sosyal açıdan olmak üzere iki ana başlık altında ele alabiliriz.

Dinî Durum

Peygamber Efendimiz (s.a.v.), Arap Yarımadası'nın Hicaz bölgesinde, Mekke'de doğmuştur. Hicaz, Arap Yarımadası'nın en önemli bölgesiydi. Bölgenin başlıca önemli şehirleri Mekke, Medine ve Taif'ti. Bunlar arasında özellikle Mekke'nin ayrıcalıklı bir yeri vardı. Çünkü yüzyıllar önce inşa edilen ve kutsal sayılan Kâbe bu şehirdeydi. Her yıl binlerce insan Arap Yarımadası'nın çeşitli yerlerinden Kâbe'yi ziyaret etmek üzere Mekke'ye gelirdi. Kâbe, yeryüzünde Allah'a (c.c.) ibadet amacıyla inşa edilen ilk mabetti.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğduğu dönemde, toplumda dinî açıdan birçok yanlış inanç ve uygulama vardı. Örneğin, Allah'ın (c.c.) birliği, eşi ve benzeri olmadığı inancı yani tevhid unutulmuştu. Arap toplumunda halkın çoğunluğunu putperestler oluşturuyordu. İnsanların büyük bir kısmı taştan, madenlerden, tahtadan vb. şeylerden kendi elleriyle yaptıkları putlara tapıyordu. Putperestler putlara dua ediyor, onlar için kurbanlar kesiyorlardı. Puta tapanlar Allah'ın (c.c.) varlığına iman ediyorlar ancak onunla birlikte putların da tanrı olduğuna inanıyorlardı. Putların, kendilerini Allah'a (c.c.) yaklaştıracaklarını düşünüyorlardı.

Müşrik; Allah'a (c.c.) şirk yani ortak koşan demektir. Şirk ise Allah'a (c.c.) zatında, sıfatlarında ve fiillerinde ortak koşmak, ondan başka tanrı ya da tanrılar bulunduğuna inanmak demektir.

Hicaz bölgesinde putperestlik dışında başka inanç biçimleri de vardı. Örneğin, Yahudilik ve Hristiyanlık bunlar arasında sayılabilir. Peygamberimizin (s.a.v.) doğduğu dönemde putlara tapmayan, Allah'ın (c.c.) hem varlığına hem de birliğine iman eden, iyi bir insan olarak yaşamaya gayret eden, kötülüklerden uzak durmaya özen gösteren kimseler de vardı. Bunlara Hanif denilmektedir. Hanifler; şirk ve sapkınlığa hiçbir zaman meyletmeyen, doğruluğa ve hakka bağlanan, Allah'ın (c.c.) birliğine iman eden, tevhid ehli olan ve hayatlarını İbrahim Peygamber'in (a.s.) dinine göre sürdüren kişilerdi.

Sosyal Durum

Arap toplumunda kabilecilik, sosyal hayatın temelini oluşturmaktaydı. Kabile aynı atadan ve aynı soydan gelen insanlar topluluğudur. Kabile üyeleri akrabaydılar ve birbirine çok sıkı şekilde bağlıydılar. Aynı kabileye mensup kişiler her zaman dayanışma içinde olurlardı. Haksız bile olsa kabile üyeleri her zaman birbirine destek olmak zorundaydı. Kabileleri genellikle yaşlı, tecrübeli, bilgili bir kişi olan ve kabile reisi denilen kişiler yönetirdi.

Arap toplumunda kölelik vardı. Köleler hiçbir insani hakka sahip değildi. Genellikle savaşlarda esir alınan kişilerden oluşan bu insanlar, pazarlarda alınıp satılırdı. Hürler ise toplumun ayrıcalıklı kesimi olup her türlü hakka sahiptiler.

Peygamber Efendimizin (s.a.v.) doğduğu çevrede kadınlar ve kız çocukları hor görülürdü. Bir erkek, istediği kadar kadınla evlenebilirdi. Erkek, karısını istediği zaman boşama hakkına da sahipti. Arap toplumunda kişinin erkek çocuklarının olması, onun için güç ve itibar kaynağıydı. Kız çocuğu sahibi olmak ise utanç vesilesi sayılırdı. Hatta bazı kimseler, utançlarından kız çocuklarını diri diri toprağa gömecek kadar insafsız davranabiliyorlardı.

Hız. Muhammed'in (s.a.v.) doğduğu çevrede içki içmek, kumar oynamak, falcılık, hırsızlık, başkasının malını zorla ve bedelsiz alma gibi kötülükler oldukça yaygın durumdaydı. Arap toplumunda okuma yazma bilenlerin sayısı çok sınırlıydı. Sözlü kültür, özellikle de şiir ve hitabet (güzel söz söyleme) sanatı gelişmişti. Şairlerin ve hatiplerin toplumda saygın bir yeri vardı. Her yıl belli dönemlerde şiir yarışmaları yapılır ve birinci gelen şiirler Kâbe'nin duvarına asılırdı. Araplar arasında yaygın birçok olumsuzluğa karşın cömertlik, verilen sözde durma, sığınan kimseyi koruma gibi bazı güzel özellikler de vardı.

Arap toplumunda insanlar genellikle geçimlerini tarım, ticaret ve hayvancılıkla sağlıyorlardı. Peygamberimizin (s.a.v.) doğduğu çevrede göçebe yaşayan halk, daha çok hayvancılıkla uğraşırđı. Yerleşik hayat yaşayanlar ise tarım ve ticaretle geçimlerini sağlıyorlardı. Mekke, ticaret hayatının canlı olduğu en önemli şehirlerden biriydi. Buraya özellikle hac mevsiminde hem Kâbe'yi ziyaret etmek hem de ticaret yapmak için Arap Yarımadası'nın her yerinden insanlar gelirdi. Ticaret yolculukları genel olarak deve kervanlarıyla yapılırdı.